

no. 3 '58

„SUNRISE” ARTIKELENREEKS

(voor leden en belangstellenden)

Uitgave: Theosophical University Press, Pasadena, Calif.

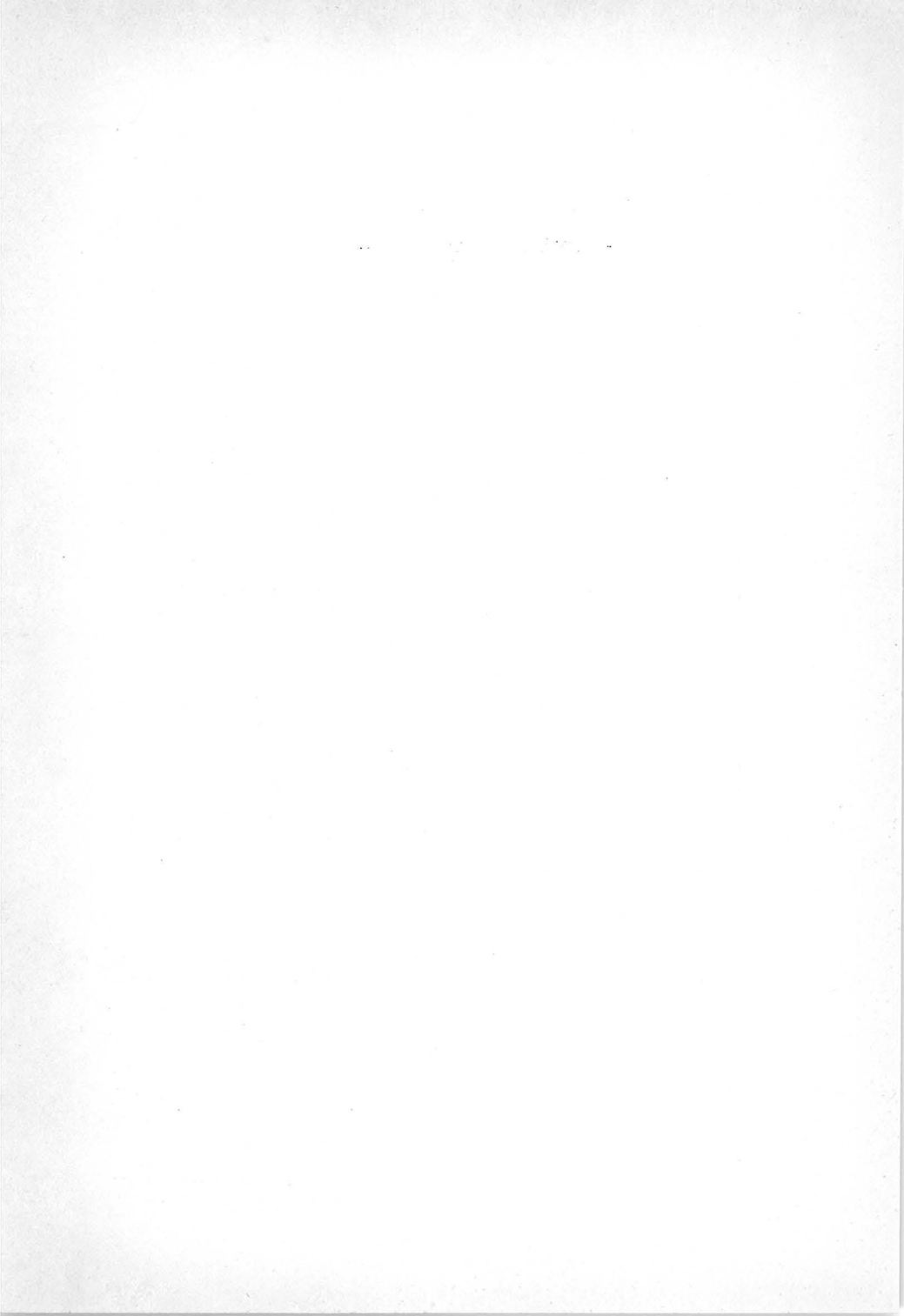
Voor Nederland:

J. P. Brakel, Ananasstraat 98, Den Haag

De inhoud van dit blad bestaat uit vertaalde artikelen uit het tijdschrift „SUNRISE” dat uitgegeven wordt door de Theosophical University Press, Pasadena, Californië. Belangstellenden die deze vertalingen regelmatig wensen te ontvangen kunnen zich wenden tot J. P. Brakel, Ananasstraat 98, Den Haag. Zij die zich voor het tijdschrift „SUNRISE” zelf interesseren kunnen een proefnummer aanvragen bij bovengenoemd adres.

S U N R I S E
-artikelensreeks.-

No.3.

EEN NIEUWE EEUW IN WINDSELEN.

In deze tijd van hoogspanningen, die bij individuen en volkeren, zowel als in de internationale verhoudingen optreden, kan men licht uit het evenwicht geraken en bijna alles negatief, zo niet met verontrusting bezien, terwijl de spanningen waaronder wij leven, juist de uiterlijke tekenen zijn van een nieuwe opgang van de beschaving, die net zo min gestopt kan worden als deze planeet in zijn baan om de zon.

Uit welke hoek moeten we de huidige omstandigheden dan beschouwen om duidelijker te kunnen zien wat ze aan positiefs bevatten? We moeten zeker niet alleen aandacht hebben voor onze individuele problemen, of voor de toestanden die bestaan bij het een of andere volk en ook moeten we ons niet beperken tot de verhoudingen tussen de ene helft van de volkeren op aarde en de andere helft negeren. Alleen een universeel beeld van de vooruitgang van de mensheid als geheel kan ons helpen de constructieve elementen te ontdekken, die verborgen liggen achter de super-atomische spanningen van deze era. Al mag het misschien een utopie schijnen te trachten in termen van eeuwen te denken in plaats van tientallen jaren, niettemin is het een feit, dat we de directe resultaten ervaren van eeuwen van activiteit. Omgekeerd zal het leven van de mens in toekomstige eeuwen het karakter dragen van de daden van nu, of van het ontbreken daarvan.

- Een vluchtig onderzoek van de ons bekende geschiedenis laat zien, dat de vooruitgang zich

steeds als een spiraal voltrekt. De aard van de moeilijkheden van thans kan men herkennen in de campagnes van Attila de Hun en Genghis Khan. Ondanks de ellende van zulke tijdperken waren de gevolgen van de barensweeën, die zulke verschrikkingen vergezelden, niettemin tekenen van vooruitgang op het scherm van de tijd.

De ware geest van de mens is niet met kracht van wapenen of van woorden te overwinnen. Evenals de Phoenix is de mens telkens weer tot grotere glorie opgestegen uit de as van wat de ondergang scheen. Niets buiten de mens zal ooit zijn verlangen om te groeien doden. Alleen hijzelf kan de gouden draad van zijn onsterfelijke geest, die hem met de nimmer eindigende toekomst verbindt, verbreken.

Wij leven in een ijzeren eeuw, op een punt waarop de goddelijke essentie in de mens zich losmaakt uit zijn diepste inwikkeling in grof materiele voertuigen - een periode die vraagt om een manifestatie van die essentie op een hoger niveau van de levens-hierarchie. In zulk een tijd overheerst de neiging tot traagheid; de inspanning nodig om te evolueren en voorwaarts te gaan is groter dan die om te involueren. Vandaar de overal aanwezige neiging om een gemakkelijker of kortere weg te vinden of iemand anders het werk voor ons te laten doen.

Er zijn volkeren op de wereld, die zich een voorstelling maken van een verlosser die hen van hun natuurlijke verantwoordelijkheden zal ontslaan of die voor hen zal dragen, zonder te beseffen dat die "verlosser" wel eens beslag zou kunnen leggen op hun geboorterecht, hun lichaam en ziel. Anderen, geslingerd tussen het verlangen om te helpen en een verlamme traagheid, vervallen tot niets doen of onverschilligheid.

Meegesleept door de verwikkelingen en ingewik-

kelde uitwerkingen van de menselijke geest, die in vrijheid wil groeien en niet volgens een voorgeschreven patroon, zoekt men vaak naar een compromis, als een tijdelijk verzachtend middel. Maar hoeveel van deze lapmiddelen betekenen een werkelijke verlichting in plaats van alleen een verguizing van fundamentele beginselen? Worden wij niet zo in beslag genomen door het scheppen van deze tijdelijk verzachtende middelen, dat wij gaan schipperen met de beginselen van juist handelen? Dit zou inderdaad een overgave aan de vijanden der vooruitgang betekenen.

We moeten beseffen dat, wat wij meemaken, niet louter rimpels zijn aan de oppervlakte veroorzaakt door de winden der bestemming. Deze rimpelingen zijn niet anders dan de uiterlijke tekenen van de diepe onderaardse trillingen van de ziel van de mensheid in zijn strijd zich te bevrijden van de banden van gewoonten en halve kennis. Overall zoekt de mens naar wijdere horizonten van mogelijkheden om vollediger uitdrukking te geven aan zijn innerlijke impuls tot groei. Hoe ingewikkeld de onderlinge verhoudingen tussen rassen en volkeren mogen schijnen, de gemeenschappelijke noemer is het zoeken naar vrijheid; vrijheid voor de individuele ziel van de mens om zijn natuurlijke plaats te vinden in de oceaan van leven, ongehinderd door de geaccepteerde dogma's van voorbije tijdperken, of deze dogma's economisch, politiek, wetenschappelijk of godsdienstig zijn.

President Dwight D. Eisenhower's uitspraak in zijn "State of the Union" boodschap van 1955, die van een heldere visie getuigt, legt de klemtoon op het universele aspect van ons dilemma:

"Het is daarom van het grootste belang, dat ieder van ons de werkelijke aard begrijpt van de strijd in de wereld, die thans plaats-

vindt.

Het is niet louter een strijd om economische theorieën of om regeringsvormen of om militaire macht. Wat op het spel staat is de ware natuur van de mens. De mens is of het schepsel dat de psalmist beschreef als "een weinig lager dan de Engelen", gekroond met roem en eer, heersende over de "werken van zijn Schepper", of hij is een ziellose, tot leven gewekte machine, die door de Staat voor zijn eigen glorie kan worden geknecht, gebruikt en verteerd.

Het is daarom een strijd, die tot de wortels van de menselijke geest gaat en de schaduw ervan valt over de lange weg van de bestemming van de mens. Deze prijs, zo kostbaar en van een zo diepe en verstrekkende betekenis, is het, waar het bij de wedijverende krachten in de wereld om gaat."

Naarmate de Paasperiode van de Kruisiging verder achter ons ligt krijgt de symboliek van het Christus-verhaal een diepere en meer universele betekenis. De "autoriteiten" van ingeburgerde gewoonten, star en traag als ze zijn, hebben getracht de geest van een nieuwe era te kruisigen in plaats van deze in hun tijd onderdak te geven. Zij geselden een zondebok om hun eigen zwakheid en onwetendheid te verbergen. Eén lichaam moge dan gekruisigd zijn; maar meer dan 2000 jaren geschiedenis hebben aangetoond, dat de geest in de mens niet kan doden of gedood kan worden; geen wapenen kunnen hem verdelen, geen banden kunnen hem vastleggen. Vernietig zijn voertuig, of het een menselijk lichaam, een ras of een natie is, en hij zal zich belichamen in een nieuwe en sterkere woning om onze voetstappen in komende eeuwen krachtiger

te maken.

De hoogspanning van Calvary veroorzaakte 2000 jaar geleden een herleving van de geest van offering in de harten der mensen. Nadien hebben de nawerkingen der Attilas en der Genghis Khans overeenkomstige kansen meegebracht voor een vrijere expressie van het menselijk genie.

Thans staan wij voor de opdracht de geest van een nieuwe periode van 2000 jaar geboren te doen worden, als een voortzetting van dat tijdperk, dat gekenmerkt wordt door dat simpele maar dramatische feit, dat er geen plaats was in de Herberg om dat wat geboren stond te worden te ontvangen. Wanneer we heendringen door de buitenlagen van verwarring en vrees kunnen we de dynamische druk gevoelen van verwachting - een zoeken langs de wegen van onze tijd naar onderdak in de Herberg van gevestigde tradities, waarin deze nieuwe geest geboren zou kunnen worden. Zal het tehuis dat de wereld thans heeft aan te bieden en dat opgebouwd is uit de gewoonten en bouwstenen uit het verleden, weer overvol zijn van gehechtheid aan stervende tradities?

Met Oliver Wendell Holmes moeten we ons bewust zijn van deze waarheid: de beschaving zal zijn laag-gewelfd verleden verlaten en zich waardiger woningen bouwen. Wanneer de deugd in verval geraakt en onrechtvaardigheid regeert, heeft steeds in eeuw na eeuw de goddelijke intelligentie zich vollediger in de harten der mensen ontplooid. Versleten opvattingen werden afgelegd en de mens hult zich in het kleed van een nieuw tijdperk, waarin rechtvaardigheid en vrijheid regeren en gelijke kansen voor ieder.

Misschien dat nu de ster, die de weg wijst in het Westen, schijnt of zal schijnen, in het flauwer wordende licht van een stervende dag. Misschien was er weer geen plaats in de Herberg

en is de geest al geboren, geboren in de mystieke stal die de harten van de nederige maar moedige volkeren der wereld herbergt, wier gevoelens van verwachting ontspruiten aan een goddelijk vertrouwen in de toekomst. Zou het kunnen, dat de Wijzen reeds hun geschenken van wierook, myrrhe en goud hebben gebracht; dat ook nu een koning "Herodus" en zijn trawanten het jonge kindeke trachten te doden, onderwijl de lof zingende van een valse ster, gekleurd door het bloed van zijn slachtoffers!

Al ons geloof en vertrouwen zijn nodig om ons uit de huidige onbewegelijke traagheid te verheffen naar de gouden toekomst van onze hoop. Men hoeft echter slechts even onder de oppervlakte van het leven van thans te zien om te beseffen, dat er in de rustige hoeken van het bewustzijn van de meeste mensen niet alleen het verlangen aanwezig is constructief mee te werken voor het welzijn van anderen, maar ook een sterker wordend besef dat de last der vooruitgang op de schouders van ieder van ons rust.

Door de lens van dit wijdere perspectief kunnen we zien hoe zich een nieuwe waardemeter aan het ontwikkelen is, ondanks de sterke tegenstand van allerlei beperkende elementen. De nieuwe eeuw van atomair-ruimte-bewustzijn houdt inderdaad de mogelijkheid in zich besloten de gehele mensheid te verheffen tot een hoger niveau van groei en ervaring en zal dat ook doen, mits we de goddelijke impuls die hem deed ontstaan niet veronachtzamen.

Laten wij daarom met wijsheid en moed de verheven uitdaging van onze tijd aanvaarden. Laten wij er toe bijdragen, dat de majestueuze eenvoud van de waarheid zijn intrede zal doen in het conflict van wedijverende machten en de verheven kracht van de kosmische elementen zal aan-

trekken. Er is geen einde, geen grenzen aan de uitbreiding van het menselijk bewustzijn; geen limiet aan de geestelijke krachten, die de mens kunnen toevloeien en geen beperkingen voor de uitwisseling en circulatie van de kleinste atomaire deeltjes in ons heelal en de verstverwijderde zon of ster. Verbonden met de goddelijke impuls uit de god-essentie in ons, kunnen we deze diepe verwachting omzetten in de grotere realiteit van een volledig geboren nieuwe eeuw.

-J.A.L.

vertaald uit:
Sunrise Mei 1958.

DE JEUGD STELT VRAGEN

...OVER ADAM EN EVA.

den Haag, Holland.

22 Juni 1957.

Beste Mijnheer Long,

Hoe gaat het met U? Ik wil U iets vragen wat ik niet begrijp. Ik heb godsdienstonderwijs op school en mijn leraar vertelde ons dat Adam en Eva eerst heel goed waren, maar toen plukte Eva van een boom en daarna Adam ook en toen werden ze slecht.

God zei tegen hen: nu zullen jullie in moeilijkheden leven.

Hoe is dat mogelijk, want ik geloof dat iemand niet slechter kan worden. Hij kan blijven zoals hij is, maar hij kan niet slechter worden geloof ik. Toch werden Adam en Eva plotseling slecht.

Nu nog een andere vraag. Als iemand iets verkeerd doet, krijgt hij het ook terug. Maar degene die een ander onrecht aandoet, doet geloof ik ook zichzelf onrecht en dit gaat zo door. Is dit juist?

Ik hoop dat U mijn vragen begrijpt en dat U ze wilt beantwoorden en ik dank U bij voorbaat.

Uw vriendin,

INEKE FEKKEN

P.S. Ik hoop dat ik niet veel fouten heb gemaakt, Engels is nog steeds een moeilijke taal voor mij.

-I.F.

Mejuffrouw Ineke Fekken,
den Haag, Holland.

8 Maart 1958.

Beste Ineke,

Het is al weer een tijd geleden dat je je eerste brieven aan mij schreef met vragen over God die wij deelden met de lezers van SUNRISE in Februari 1953. Je was toen net tien jaar en je moet dus nu al een hele jongedame zijn!

Nu heb je me weer een brief geschreven en ik ben daar blij om, want ik kan best begrijpen hoe moeilijk de geschiedenis van Adam en Eva voor je is. Ik had dezelfde moeilijkheid, omdat men mij ook had verteld, dat Eva en Adam ernstig zondigden in de Hof van Eden en dat zij daarom door God werden weggezonden. Enkele jaren accepteerde mijn jeugdig brein deze verklaring; maar later, toen hoe langer hoe meer levensvragen het mij lastig maakten, kon ik niet geloven, dat al het kwaad in de wereld het gevolg was van die eerste ervaring van Adam en Eva. En ik vroeg mijzelf ook af, waar al het goede in de mens vandaan kwam en waarom alles zo verward was geworden? Daarom begon ik alles wat ik maar kon te onderzoeken, niet alleen de Bijbel, maar ik zocht ook in andere godsdiensten en wijsbegeerten om na te gaan of ik een antwoord kon vinden op mijn vragen en ik zal nu proberen je iets te vertellen van de dingen, die mij hebben geholpen. Vanzelfsprekend geef ik ze niet aan je door alsof ze het definitieve antwoord zijn, want dat zijn ze niet, maar alleen als enkele gedachten, die misschien van waarde kunnen zijn bij het vinden van je eigen antwoorden.

Om te beginnen Ineke, moeten we beseffen dat deze verhalen die door de eeuwen heen tot ons zijn gekomen, allen een overeenkomstig doel

hadden, of ze nu van Christelijke, Boeddhistische, Mohammedaanse, Hindoese of andere oorsprong zijn. Dit doel, zoals ik het zie, was in principe om ons te helpen te ontdekken waar we vandaan komen, waarom we hier zijn, waar wij van hier naar toe gaan, en wat onze verantwoordelijkheid is, als menselijke wezens op deze aarde.

Je kunt echter alles altijd op twee manieren bekijken en dat geldt vooral voor de heilige geschriften. We kunnen ze helemaal letterlijk opvatten en de teksten die we lezen als wet aanvaarden, waarvan op geen enkele wijze kan worden afgeweken; of we kunnen trachten de geest achter de woorden te begrijpen en op deze wijze proberen de ideeën en de beginselen te ontdekken, die de verhalen ons proberen te geven. Wanneer we deze weg volgen, beginnen we de symbolische waarde te herkennen van de personen en gebeurtenissen waarover niet alleen in onze Christelijke geschriften wordt gesproken, maar in de heilige geschriften van alle volken. En wat voor ons nog veel belangrijker is bij het zoeken naar ware antwoorden op de problemen van het leven is, dat wanneer we op die manier tewerk gaan, zich een veel wijdere horizon van denken voor ons opent, omdat onze geest veel meer ruimte vindt om te groeien. Je herinnert je de uitspraak: de letter doodt, maar de geest geeft leven. Met andere woorden, het is niet verstandig zo star aan de letter van de wet vast te houden, aan de letterlijke betekenis van al deze oeroude regels en voorschriften, waar zovele mensen aan hangen; het is beter te proberen om de gedachte of het beginsel te vinden achter deze wetten en achter de godsdienstige verhalen, die men trachtte te volgen maar die men niet begreep.

Wanneer we de geschiedenis van Genesis letterlijk willen uitleggen, kunnen we proberen

te geloven, dat Adam en Eva in de vroege dagen van het mensenras verschrikkelijk zondigden en als gevolg van hun verkeerde daden werden verbannen uit het prachtige Paradijs waarin zij tot op dat tijdstip zo gelukkig hadden geleefd. Men zou ook kunnen aannemen dat daar werkelijk een boom stond waaraan appels groeiden en dat Eva er één plukte, en na er van geproefd te hebben deze aan Adam gaf en hem ook liet zondigen. Misschien gebeurde alles zo wel en bestond er een boom en waren er appels; maar zou de goddelijke bron waaruit alles is voortgekomen werkelijk de bedoeling hebben gehad, dat jij en ik de ingewikkelde wegen van het leven op aarde en de betekenis van een goede en verkeerde keuze, zouden leren door het simpele voorval van het eten van een appel?

Ik heb er de voorkeur aan gegeven de tweede weg van benadering te volgen, en bij mijn naspeuringen in de verschillende heilige geschriften ben ik hier en daar dingen tegen gekomen, die samengevoegd schenen te wijzen op een goddelijk patroon van groei en vooruitgang voor al wat leeft met inbegrip van de mens. Ik ontdekte tevens, door de verhalen en legenden omtrent de oorsprong van de mens en het doel van zijn bestaan op aarde te vergelijken, dat deze een geheel nieuw licht wierpen op de ervaringen van Adam en Eva. Zou het niet kunnen zijn, dat het Hebreeuwse verhaal, zoals dat in de eerste hoofdstukken van Genesis voor komt, misschien probeert een veel grootser beeld te geven van de eerste dagen van de geschiedenis der mensheid, een geschiedenis die op diep gewortelde beginselen van leven en groei wijst en op het feit dat de mens waarlijk geschapen "naar Gods evenbeeld" de goddelijke kracht heeft om uit te vorsen en door ervaring te leren, dat hij

zich eenmaal kan en moet bewust worden van zijn innerlijke Goddelijkheid?

Om nu meer rechtstreeks tot je vraag te komen: hoe konden Adam en Eva plotseling slecht worden en in moeilijkheden voort leven, nadat zij een appel plukten en er van aten en verbannen moesten worden uit het Paradijs? Je begrijpt niet hoe we slecht kunnen worden. In een zeer wezenlijke zin heb je gelijk. De mens groeit en leert steeds en evolueert dus. En in zijn groei gebeurt het inderdaad dat hij schijnt te "vallen" in een meer materieel stadium van ervaring, maar toch beweegt hij zich steeds voorwaarts naar zijn uiteindelijke doel.

"Weet gij niet dat gij goden zijt?" vroeg de Meester Jezus. En verder herinnerde hij er zijn discipelen aan dat ook zij waren geschapen naar het evenbeeld van het goddelijke, en dat de dingen die hij deed zij te zijner tijd ook zouden kunnen doen en zelfs groter dingen.

Wanneer we in dit licht lezen wat de Bijbel zegt over de schepping van de mens, dan zien we dat ze verschillende prachtige sleutels bevat. In het eerste hoofdstuk schiep God de mens naar zijn beeld en schonk hij hem zo eigenschappen van goddelijke oorsprong. "Man en vrouw schiep hij hen" - we vermoeden hier dat de schrift ons wil zeggen dat op een zeker tijdstip in het verre verleden de mens niet uitgesproken mannelijk of vrouwelijk was, zoals de mensen tegenwoordig zijn, maar dat in die vroege tijden hij zowel mannelijke als vrouwelijke aspecten bezat in één lichaam. Klaarblijkelijk moest er een tijd komen in de evolutionaire groei van het mensenrijk dat de afscheiding van de mannelijke en vrouwelijke kwaliteiten in twee afzonderlijke sexen zou plaatsvinden.

Zo vinden we in het tweede hoofdstuk, dat de

Here God in de mens de levensadem blies en dat deze tot een levende ziel werd. En dan, op een later tijdstip maakte hij dat Adam - die het vroege mensdom vertegenwoordigt - in een "diepe slaap" viel. Toen hij ontwaakte, zag hij dat de vrouw was gevormd uit zijn "rib" ! Hier zou ik een gedachte in het midden willen brengen: hoewel de letterlijke vertaling van het oorspronkelijke Hebreeuwse woord "rib" is, betekent het ook "zijde". Dit helpt ons om te begrijpen, dat wanneer het vroege menselijk lichaam zowel mannelijke als vrouwelijke "zijden" of polen had, gedurende die "diepe slaap" (die misschien een lange tijd heeft geduurd), een scheiding in twee afzonderlijke delen of sexen heel natuurlijk tot stand kon komen. Het is duidelijk dat een dergelijk proces niet in één moment plaats vond, of maar met één mens, maar daar Adam hier de vroege mensheid vertegenwoordigt, doelt dit gebeuren in allegorische vorm op een stap voorwaarts in de menselijke ontwikkeling.

Op dit punt waren Adam en Eva nog steeds onbewust van moeilijkheden of zorgen en er was hun verteld, dat ze vrij van alle vruchten in het Paradijs mochten eten, behalve van de boom van kennis van goed en kwaad, want anders zouden ze sterven.

Wat gebeurde er? In het derde hoofdstuk verschijnt een slang en haalt Eva over om van deze verboden vrucht te eten. Maar, zoals je in je brief zegt, ging het toen met Adam en Eva plotseling verkeerd en God zei: "nu zullen jullie in zorgen leven"; en jij kunt niet begrijpen hoe dit kan. Wanneer je dit hoofdstuk opnieuw leest, zal je ontdekken dat de slang (die in vele heilige geschriften symbolisch de wijsheid voorstelt) de volgende merkwaardige opmerking tot Eva maakt:

"Ge zult zekerlijk niet sterven: Want God weet

dat op de dag, dat ge er van eet, Uw ogen geopend zullen worden en ge zult als goden zijn, kennende goed en kwaad".

Je ziet, dat tot dit punt deze vroege mensen (Adam en Eva) er zich niet van bewust waren wie zij waren; als kleine kinderen onbewust genietend in de tuin der onschuld, wisten zij niet, dat zij ook toen al drie belangrijke beginselen in hun natuur bezaten: een deeltje of vonk van het goddelijke, omdat zij gevormd waren naar Gods beeld; een "levende ziel", en een stoffelijk lichaam om in te wonen. Zoals ik al zei, zij zagen in het geheel niet wie of wat zij waren. Maar dan komt deze zogenaamde gevallen engel en vertelt hen, dat als zij eten van de boom der kennis, hun ogen geopend zullen worden en dat zij niet alleen goed van kwaad zullen onderscheiden, maar dat zij tevens als goden zullen zijn.

Wie was deze slang? Was hij werkelijk een boodschapper van het kwaad of een gevallen engel, zoals hij gewoonlijk wordt afgeschilderd? Je zult ongetwijfeld op school Latijn leren en je zult dus weten, dat het woord LUCIFER "lichtbrenger" betekent. Maar hoe zou de slang een taak kunnen vervullen als "lichtbrenger" en te zelfder tijd de brenger zijn van zo veel leed en moeilijkheden, die over Adam en Eva kwamen, nadat zij van de boom der kennis aten en uit het Paradijs weggezonden moesten worden? Deze hele episode kan op veel ruimere wijze worden verklaard als men ze symbolisch opvat. In feite wordt er in verschillende heilige geschriften op heel andere wijze over gesproken. Bij de oude Grieken zien we bijvoorbeeld, dat Aeschylus de dramaturg en Plato de dichter en filosoof opnieuw de oude mythe vertellen van Prometheus, die zich in het verblijf der goden

waagde en voor de mensheid een vonk mee terug-bracht van het goddelijke vuur der kennis. En in de Hindoese geschriften vinden we goddelijke wezens vermeld "Zonen der Gedachte" genaamd, die, zoals gezegd wordt, uit liefde voor de mensheid van hun hoge sferen afdaalden om het sluimerende vuur van het denkvermogen van de mensheid in zijn kinderstaat te ontsteken, ongeveer zoals een kaars wordt aangestoken door een vlam. Zouden zij niet de gevallen engelen geweest kunnen zijn, die tijdelijk hun hoge staat opofferden, opdat de mens zou kunnen leren en groeien zoals zij?

Al deze legenden, mythen en verhalen wijzen op één verheven feit: het aanwakkeren en het zich geheel eigen maken van het vermogen van zelf-bewustzijn in de mens, die van toen af aan de macht bezat om te denken en te handelen en te kiezen tussen goed en kwaad. Je zult je herinneren hoe Adam en Eva, nadat zij geproefd hadden van de vruchten der kennis, zich voor het eerst bewust werden van elkanders bestaan en voorkomen, omdat zij nu dit vermogen bezaten om te herkennen en op zelfbewuste wijze kennis te verkrijgen, dat zij voordien niet bezaten.

Op deze wijze kunnen we ons voorstellen, dat het Paradijs een zeer vroeg tijdperk in de ontwikkelingsgeschiedenis van de mens vertegenwoordigt vóór hij zelfbewuste verantwoordelijkheid had verkregen. Maar zodra hij kennis had van goed en kwaad en de vrije wil om te kiezen, kon hij niet langer leven in het Paradijs dat zulke beperkte mogelijkheden had, maar moest hij individueel volledig de gevolgen dragen van al zijn gedachten en daden, hetzij goed of kwaad. Adam en Eva gingen dus werkelijk een nieuwe periode tegemoet, men zou kunnen zeggen een periode van leed en moeilijkheden als het onmiddel-

lijke gevolg van het feit dat ze zichzelf herkennen als morele wezens met gevoel voor goed en kwaad; en zo waren zij het in werkelijkheid zelf die zich verbanden uit hun vroegere staat van onschuld.

Zoals ik al zei verkregen zij met het verwerven van kennis klaarblijkelijk ook de vrije wil om hun eigen toekomstige pad te kiezen; precies zoals jij en ik de vrijheid hebben om ieder ogenblik te beslissen wat we willen denken en hoe wij de verantwoordelijkheden, die het leven ons brengt, tegemoet willen treden. Toen God dus tot Adam en Eva zei, dat ze uit de tuin der onschuld moesten weg gaan en moesten lijden, wat bedoelde hij dus anders dan dat mannen en vrouwen van toen af door de gebieden van het materieel bestaan moesten trekken en door hun persoonlijke ervaringen het recht moesten verwerven te worden gelijk goden - om zodoende vollediger uitdrukking te geven aan dat "evenbeeld en gelijkenis" van het goddelijke dat in ons is.

Nu je tweede gedachte. Je vraagt of verkeerde daden zich herhalen. Ik denk dat je bedoelt of het proces van actie en reactie zich doorlopend herhaalt. Het hangt er helemaal van af hoe we de gevolgen van onze daden tegemoet treden. Bijvoorbeeld, als ik iemand onrechtvaardig behandel uit een zekere onwetendheid, en het gevolg van die onrechtvaardigheid valt op mezelf terug, iets wat beslist gebeurt, als ik dan faal om in de reactie op mijn eigen actie de oorspronkelijke fout die ik maakte, te herkennen, dan heb ik nog niet geleerd van die speciale ervaring. Wanneer ik dezelfde fout opnieuw bega zal de bijbehorende reactie sterker zijn; en hoe vaker ik dit soort fouten herhaal, des te sterker zal deze reactie op mij-

zelf zijn, totdat ik tenslotte wakker wordt en ontdek wat er fout is in mijn denken.

Zo zie je Ineke, het zijn oorzaken of gevolgen waar we mee te maken hebben. En ik bekijk ze liever niet als goed of kwaad. Voor mij worden het allemaal gelegenheden tot groei. Het is waar, dat we niet kunnen zien wat voor een gedachte of daad het precies was, die een bepaalde situatie te weeg heeft gebracht, maar dat is helemaal niet nodig. Wat belangrijk is, is dat we beseffen dat we doorlopend leven in de toestanden en omstandigheden, die een gevolg zijn van ons vroegere denken en handelen; en, daarom weerspiegelt de aard van onze huidige omstandigheden inderdaad nauwkeurig de aard van onze daden, goede en verkeerde, die wij in het verleden in werking hebben gesteld. Vandaar dat het niet alleen tot onze verantwoordelijkheid behoort de omstandigheden in ons dagelijks bestaan ten volle te benutten, zodat we ons karakter kunnen bestuderen en zowel onze beperkingen als onze goede eigenschappen kunnen herkennen, maar het is tevens onze kans.

Ik hoop dat deze gedachten je wat kunnen helpen als je over deze vragen nadenkt. Ik heb een veel langere brief geschreven dan ik van plan was, maar je hebt ook een paar heel belangrijke punten aangeroerd. Tussen twee haakjes, met je Engels gaat het heel goed en ik had in het geheel geen moeite je gedachten te begrijpen.

Met mijn beste wensen en
hartelijke groeten je

James A. Long.

P.S. Een poosje geleden hebben we in SUNRISE
(Juni en Juli 1956) een gesprek opgenomen dat

ik had met een kerkelijke groep jonge mensen in Californië. Hoewel deze jongelui wat ouder waren dan jij, heb ik het idee dat deze gedachten je toch belang zullen inboezemen, omdat de bespreking onder anderen ging over Adam's "zonde" en zijn zogenaamde in ongenade vallen.

-J.A.L.

vertaald uit:
Sunrise April 1958.

